

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Vellki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A pénzügyi bizottság ülését délutánra halasztották.

Beograd, dec. 28.

A politikai szélesedben ma délelőtt teljes volt az eseménytelen-ség.

A pénzügyi bizottság ma délelőtt-

re bemondott ülését délutánra halasztották. Az ülésen az állami bányák alkalmazottainak fizetésrendezéséről lesz szó. Az ülés iránt meg lehetős nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Radojevity közlekedési miniszter rendelkezési állományba került.

Beograd, dec. 28.

Az utolsó napok eseményei meglehetősen élénknek tették a politikai életet, amelynek homlokterében természetesen a kormány rekonstrukciójának kérdése állott.

A régóta vajudó rekonstrukciós ügy végre is egy nyert elintéztést, hogy dr. Radojevity közlekedési minisztert rendelkezési állományba tették, míg helyét Miletity Krszta földművelési miniszter foglalta el, kinek helyére dr. Jovánovity Vászsa országgyűlési képviselő, beográdi ügyvéd került.

A rekonstrukció ezen módját a kormányparti körök állítólag megelégedéssel vették tudomásul — az ellenzéki csoportok azonban úgy tudják, hogy Radojevity a klubban és a szkupstinában harcot készül indítani a kormány ellen. A kormányzó pártok véleménye szerint Radojevity akciója nem igen kecsegtet sikerrel.

Katasztrófatis árvizek mindenfelé.

Budapest, dec. 28.

A hármas Körös áradása folytán Békéscsaba alatt mintegy nyolevan ezer hold vetés került víz alá. Ugyanez a nagy áradásokról jön jelentés Erdélyből, ahol Temesmege és Aradmegye egy része van veszélyeztetve. Erdély felé a közlekedés csak Tövisig van biztosítva.

Atrocitások a görögországi SHS alattvalók ellen.

Bitolj, dec. 28.

Tegnap délelőtt óriási népgyűlést tartottak a város háza előtt, amelyen a környék nagy részének lakossága is részt vett — mintegy tizenötezen.

A népgyűlés tiltakozó jellegű volt Görögországnak Makedoniában tanúsított magatartása miatt. A görög hatóságok ugyanis a leghetlenebb módon üldözik a Makedoniában élő SHS nemzetiségű polgárokat. A nép-

gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben felkéri a kormányt, hogy a görög hatóságok terrorja ellen interveniáljon illetékes helyen és védje meg a görögországi jugoszláv alattvalók érdekeit.

TÖZSDE

December 28.

Beograd. Newyork 5639—41, London 27370—80, Páris 206—07, Zürich 1089¹/₄—³/₄, Milánó 228, Berlin 1343—42, Bukarest 2590, Prága 16740—45, Bécs 798—99, Budapest 793.

Zürich. Beograd 917¹/₂, Páris 1877¹/₂, London 2508¹/₂, Newyork 517¹/₄, Milánó 2087¹/₂, Berlin 12315, Wien 7310, Prága 1532¹/₂, Budapest 7255, Bukarest 240, Brüsszel 2345.

Budapest. Kenyermagvakban az irányzat szilárdabb. Buza 400—405, rozs 250, takarmányárpa 240, sörárpa 330, köles 220, zab 265, tengeri 185, korpa 177¹/₂.

Árvizveszedelemben a Béga-menti falvak.

Hatezer munkás a töltéseken. — Éjjel a zivatar alatt is folyt a munka. — Jéghegyek a folyón. — A menekülés...

— A „Torontál” kiküldött munkatársától. —

Becskerek, dec. 28.

A karácsonyfák kiszőltek a lakásokban, a szent ünnepekre készülődni a lakosság. A szekrényekből előszedték a gondosan összevárt és elrejtett meglepetéseket, hogy apró örömeikkel takargassák a Megváltó ünnepestéjén a mult sok gonoszságát, fájdalmát. Az elégedetlenek is összebarátkoztak a sokat átkozott sorssal és összetalálkoztak az illatos fenyők ágai alatt a megelégedettséggel. A mindent felejtető szeretet letörölte a mindennapi élet fekete táblájáról a gondokat, a kis fizetést, a haragos főnököket, a keserőségeket és helyébe kirajzolta a kellemességeket, az élet jó oldalát, a családi melegséget, a szeretetet, amely pirosra gyulasztja a vértelen arcokat is és ünneppé varázsolja a bánat hétköznapjait is.

Amíg a városi lakásokban lázas munka folyt és készülődés a karácsonyi nagy ünnepekre, amíg a család apraja, nagyja a közös nagy örömeikben osztozott, a Béga menti falvakban félrevert harangok riadt kongása sikoltott bele az ünnepi készülődésbe.

Tanácsalansan ijedt arcok meredtek egymásra az ünneplésre készülő falvakban. Az istállóban megindultak a lovak és nyugtalanul rángatták a vályuhoz kötött láncot. Az aprójóság rémülten keresett védett helyet — az állatok megéreztek a közelgő veszélyt. A szomszéd faluból riadt hangokat hozott a szél. Ott is félreverték a harangokat.

Az Isten keze — hangzott erről is, amarról is — és ijedt tekintetek meredtek arra felé, ahonnan a hömpölygő, sötét áradatot várták.

A nyugtalanítás csakhamar felkorbácsolta a kedélyeket, a bizonytalanság megnövesztette a veszélyt, a félelem perceről-percre nőtt. A kétségbeesés sokakat a templomba üzött, mások kocsira rakták vagyonuk néhány értékét és készülődtek — a sötét bizonytalanságba. Hová? Merre — hangzott ezerfelé a kérdés és felelet helyett csak a félrevert harangok egyhangú zugása hallatszott.

Valahonnan a község háza tájékáról megindult a bátorító szó, amely feltartotta a menekülni készülő áradatot. Fel a gátra Nincs vesztegetni való pere Minden pillanat veszélyt jelenthet, minden elmaradt csákányesapás, minden hiányzó homokzsák betö-

metlen rést hagyhat, pródául a viznek és a termő rónák felett tavaszra kivirulhat a gazt lehelő mocsár . . .

Fel a gátra . . . hangzott a sürgető szó — de még mindig tanakodás volt a válasz.

A jegyzők és bírók szava még sem veszett pusztába, kemény munkások kezek fonódtak göresösen a csákányokra, nehéz homokzsákokat emeltek a görnyedt válak, fáklyák helyett leányok tartotta rózsákat lobogtatott kísértetiesen az esteli szellő és tizenkét község férfit megindult a döntő ütközetbe, az összezapásra kihívó elem ellen. A sötétedő estében — ötezen lehettek — fekete munkássereg indult meg háromezer kocsin nyomában a Béga-
ra.

A folyó-parton megerősödött a sereg. A lueskos töltésen a közvetlenül veszélyeztetett községek aprajánagyja harcolt a rohanó ár pusztításai ellen. Itt-ott riadt szavak veszték el az éjszakába:

— Mozog a töltés —

Autosuggeráció, vagy valóság, ki tudja megállapítani. A homlokokra kiült a fáradtság és az izgalom izzadtsága és ijedt hangok intették csendre a félénkeket.

Csak semmi csüggedés — mulóban a veszély — hangzott itt is, amott is Tyosizity Nebojsa, a központi járás főszolgabirájának higgadt hangja — és már szaladt is tovább gyalogszerrel térdig a sárban, a vak sötétben, hogy reményt öntsön a csüggedőkbe, bátorságot a félénkebe, hol jó szóval, hol erélylivel munkára serkentse a fáradt sereget.

Egyes helyeken meggyengültek a töltések — átszivárgott a víz. A rohanó ár nyilasokat talált, örvénylő masszában sodródott a part felé és ki az istenáldotta termékeny bányási földre, hogy víztengerré varázsolja a termő rónákat. A veszély közelsége megkésztette az emberi erőt, megfeszített munkabírással dolgozott mindenki, mert érezte, hogy a rohanó ár nem áll meg a szomszéd birtokán, előnti a sajátját vagy ha nincs, elsodorja a verjéttel szerzett házát és marhá-ját.

Öreg este volt, amikor az ötvenegyedik kilométernél a töltés beszakadt.

Előbb ökölnyi rés, majd széles nyílás keletkezett és a következő szempillantás alatt, zuhogva tört

elő a félelmetes erő. Habzó sárga tömeg vált ki a folyóból, hirtelen megnőtt a teste, mint valamilyen mesebeli óriás és sulya alatt eltűnt a töltés. Harminc méteres szélességben nyílás keletkezett, a melyen fékezhetetlen gyorsasággal ömlött be a sötétben örvénylő

ár. Itt-ott még felcsapódott valami a sötétben, talán egy-egy halálraitelt mezei nyult ijedt menekülése volt — és azután ötezer holdra ráborult a vitzakaró. Amerre a szem ellátott, mindenütt feketén, gyászosan integgett a megbékült tenger.

Közelg az árvíz.

Szerdán délután négy órakor Temesvárról nyugtalanító hírek érkeztek. A decemberi szokatlanul nagy havazásokra beköszöntött hirtelen hóolvadás óriási vízmenyiséget juttatott a Bégába, amely veszedelmes arányokban megnőtt. Öt óra tájban kapta meg a jelentést a beeskereki központi főszolgabíró is, ahonnan rögtön intézkedés történt az esetleges veszély elhárítására. Tyószity Nebojsa központi főszolgabíró azonnal a veszélyeztetett helységekre utazott, hogy a folyammérnöki hivatalnak a munkálatoknál a szükséges támogatást biztosítsa. A főszolgabíró intézkedésére mindenütt kirendelték a lakosságot a Bégára és a férfiak felváltva dolgoztak éjjelnappal a töltések megerősítésén. Közel öt-hatezer munkást foglalkoztattak és nem kevesebb, mint háromezer kocsi, de tízezernek is bőven jutott volna a nagy és ádáz munkából. A főszolgabíró intézkedésére lefoglalták az autokat és autóbuszokat a veszélyeztetett községekben, amelyeken Beeskerek-ről katonaságot szállítottak ki a csendőrség megerősítésére, hogy szükség esetén a rend fenntartásáról gondoskodhassanak és az ellenszegülőket munkára kényszeríthessék. Utólag megállapítható, hogy a katonaság és a csendőrség igénybevételére nem volt szükség. A lakosság megértette, hogy saját vagyona és élete forog kockán és saját maga, családja, rokona, embertestvére ellen vét, ha munkabíró ember léteire vonakodik eskákányt ragadni.

A veszély színhelyén.

Valóságos hangyabolyhoz hasonlít a veszély legkritikusabb pontjának, a kleki (bégafői) zsilipnek környéke. Ember-ember hátán és mégis mindenki a helyén, senki sem kerül a másik útjába, meghatározott parancs szerint végzik a védelmi munkákat. Nincs ellentmondás — nem hangzik el panasz. Magas napszámot fizetnek ma minden pereért, — megmentett emberérettel és felbecsülhetetlen vagyonnal.

A zsilipnél házmagasságban tornyosult a jég. Romániából az olvadás következtében a megdagadt, sebesjárású folyó hatalmas jégtömböket hozott, amelyeknek útját elzárta a zsilip. Az akadályt egyik jégtömb a másik mögé, alá vagy fölé sorakozott, úgy hogy rövid idő alatt valóságos sziklafalként meredt a hatalmas vízmű bejárata előtt és elzárta a lefolyó viz útját. Az újabb vízmennyiség nem talált utat lefelé és természetellenesen visszafelé keresett kiutat. Minden újabb víztömegeggyel emelkedett a folyó felszíne, amely egyes részeken teljesen a töltés magasságával került egy színvonalba, másutt pedig attól alig egy-két ujjnyi magasság választotta el.

Mozog a töltés — hangzik mind-sűrűbben — a munkássereget elfogja a nyugtalanság. Tyószity főszolgabíró gyalogszerrel rója a kilométereket a fenyegetett községek jegyzőivel és bírival, rendelkezik, bátorítja ha kell erőlyesen rendreutasítja a csüggedőket.

A legveszélyesebb pont az 51-ik kilométerjelzőnél volt. Begejszvetidjuradj és Jankovmost között, ahol a Béga ökölnyi rést vágott a töltés alsó részén, amelyen vékony sugárban szökent át a sárga, zavaros víz. Néhány pillanat mulik el a teljes tanácsalanságban. Már-már megindul a munkássereg, hogy gerendákkal betömje a rést, amikor megrepedt a töltés és egy szempillantás ideje alatt eltűnt a tovarohanó ár hátán, amely tengerré változtatja át a láthatárt. A nyílás szélesedett és csakhamar huszonné méternyi nyitott töltés engedett szabad utat a bevetett területre.

Ötezer hold — víz alatt.

Ötezer hold — ebből jelentős nagyságu szántó — került a mindent elborító víz alá. Az Eckstein-féle tanyát is percek alatt elöntötte, csak annyi idő maradt, hogy a sertéseket biztonságba helyezhették. Felvitették a padlásra. A marhaistállókra rátört a hömpölyögve tovarohanó ár — ott érte a nyugtalan állatokat lezárt börtönükben. Szerencsére magasan fekszik a tanya gazdasági épülete, mindössze harminc centiméteres víz alá kerültek az istállók és így a drága állatok nem pusztultak el.

A hatalmas árterület a megyei utat szegélyezte. Ezen bonyolították le a forgalmat, ezen közlekedtek a munkáshadseregek, fenntartása tehát fontos érdeke volt az árvízvédelemnek. Helyenkint kikezdték a víz a Béga-partot a külvilággal összekötő „ideget”, de serény munkásokkal páratlan igyekezettel hamarosan eltűntették a pusztítás nyomát.

Segítség ...

A zsilip körül ezalatt tehetetlenül várták a segítséget.

Robbantószert kértek a jégtömbök robbantására — ebben rejlett az egyedüli segítség. Ha sikerül idejében megtisztítani a zsilipet, az utat elzáró jéghegytől, lefolyik a víz és fellélegzik a járás. Noviszádtól kértek segítséget, de az ottani hadseregparancsnok kijelentette, hogy dinamitot csak hadügyminiszteri engedély alapján adhat ki. Hosszas telefonváltás után a hadügyminiszterium a belügyminiszter kérelmére megadta a hozzájárulást, mire Noviszádról szerdán éjjel elindították a tíz katonából álló csapatot a várva-várt dinamittal.

Az időjárás könyörületes volt és megmentette a mind veszélyesebbé váló helyzetet. A kritikus időpontban, amikor a lefolyásban akadályozott víz már-már tullepte a töl-

tés magasságát és már csak szinte ideig-óráig szoríthatták vissza szűknek bizonyult medrébe a rakoncátlan folyót, a tartósan enyhe időjárás folytán bekövetkezett olvadás lassankint felszabadította a zsilipet az utat elzáró jégtömböktől.

Amint a víz léket, nyílást talált, hatalmas zugással tört át a zsilipen és folytatta természetes útját lefelé a Bégán.

Hajnalodott, amikor a katonaság megérkezett a színhelyre. Nem akadt munkája. Amit dinamittal akartak kinos munka árán elvégezni, megeselekedte az időjárás szélsősége, vagy talán a gondviselés jó-ságos akarata percek alatt.

Azon a reggelen, Szent Este hajnalán hatezer ember áldotta a Mindenhatót.

Ujabb veszély.

Alig hogy a hála szavai elröppen-tek a munkásajkáról és a román határszéltől Beeskerekig fellélegzett a töltést védő lakosság, újabb nyugtalanító hírek érkeztek Temesvárról.

Hatalmas áradat ... Egy méter és tíz centiméteres vízmennyiség ... uszó jégtömbökkel ... — szolt a riasztó távirati jelentés.

Tucovity és Gagity mérnökök, a beeskereki folyammérnöki hivatal mérnökei újabb rendelkezéseket adtak, lázas előkészületeket végeztek, hogy a veszélyt hozó vízmenyiséget felkészülve fogadhassák.

Még a távolabbi falvak, mint Melenci, Torda, Banatszkidvor és Banatszkidusanovác lakosait is kirendelték a töltésekre és mindenhol, ahol csak szükségesnek látták, megerősítették a meggyengült védtöltéseket.

Tyószity Nebojsa főszolgabíró az egyik szakaszon, Sztojcsity Jován szolgabíró a másikon végzett emberfeletti munkát. Rendelkezett, parancsolt, utasításokat osztogatott és ellenőrizte, hogy jól végzik-e az adott megbízatást. Putnik Kornél szolgabíró ezalatt a központban tartotta fenn az összeköttetést a helyszínen dolgozó főbíróval és szolgabíróval. Négy nap és öt éjjel folyt szakadatlanul a munka, míg vissza nem térhettek Beeskerekre a jól végzett kötelesség tudatában, hogy feladatuknak mindenben eleget tettek.

Jön az ár ...

Csakhamar megérkezett a Romániából jelzett méteres ár, csak hogy nem az új, hanem az Óbégába ömlött, amelynek vízmagasságát megnövesztette a töltések széléig. Néhány centiméter és a folyó kiszélesíti medrét a partot szegélyező termőföldön. Helyenkint átszivárgott a víz, a bajon azonban hamarosan változtatott a fáradhatatlan munkássereg. Péntek délre mindenhol megerősítették a töltéseket.

Péntek este Jankovmosztnál megrekedtek a jégtömbök. A hatalmas jégdarabokat házmagasságra torlaszolta fel a víz és újabb veszéllyel fenyegette a partokat. Még az este fáklyafényénél megkezdtek a jégszoros feltörését és egész éjjel hangos volt a környék a nehéz eskákányütésektől.

Reggelre megindultak a jégdarabok. Ötvenegy kilométeres szakaszon fellélegzték a munkások.

Szombat óta javult a helyzet. Mindenütt apadást jelentettek és ha váratlan események nem kö-

vetkeznek be, a veszély elhárultnak tekinthető. Tizenhat centiméterrel esett a víz felszíne és óránként további két centiméteres esést várnak.

A rakoncátlaná vált Béga-folyó a felszín esése következtében visszaszívja medrébe a kimerészkedett vizet. A begejszvetidjuradj-jankovmoszti szakaszon az elöntött földterület egyik részét, mintegy kétezer holdat máris megszabadított a víztől és remélik, hogy a beszakadt töltésrész kiszélesítésével a többi földterületről is — néhány száz holdnyi mélyebben fekvő birtokot kivéve, — lefolyik a víz. Szivattyú segítségével a területet teljesen mentesíthetik a pusztító ártól.

Az elnémult harangok.

A szent estét követő éjjel hatalmas nyári zivatar vonult át az árterületen. Félelmetesen fenséges látvány volt az elemek harca. Lent zugva tört elő a békétlen, felkorbácsoló folyó és a magasban sűrű mennydörgés adott muzsikát az egyhanguan zugó árhoz. Cikázó villámok hasították bele a vörösre tüzelte felhőkbe és lobogó fáklyaként világították be a sápadt munkásarcokat.

Istenítélet — mondotta néhány töpörödött magyar és belerázta pipája hamuját a lábánál hömpölygő fekete áradatba.

Aznapi éjjel elnémultak a harangok. Éjfélre misére úgy köszöntöttek be hívó szóval, nehogy megriasszák az amúgy is megrémült lakosságot.

Ahitatos asszony és gyermeklelkek verték bűnbánóan mellüket és felhangzott a Szimbólum előtt, a diszes veretű oltárok küszöbén a hangos mea culpa.

k. j.

Lapzártakor érkezett jelentések szerint, a Béga felszíne 46 centiméterrel esett. A Temes vidékén ugyancsak megszűnt a veszély.

Kanizsáról jelentik viszont, hogy a Tisza egy méter és nyolevan centiméterrel emelkedett.

A titeli hidon beszüntették a közlekedést, mert minden pillanatban a hid leszakadásától tartanak.

Knityanin és Perlez között emiatt megszűnt a forgalom.

Véglegesen likvidálták a kéményseprő háborúságot. A bánági kéményseprő-egyesületben duló háborúsággal több izben foglalkozott a „Torontal” és legutóbb megirtuk, hogy az ellentéteket a kamara közbenjárására sikerült elsimitani. A kéményseprők gyűlésükön elhatározták, hogy egy egyesületben maradnak meg továbbra és az ellenzék kielégítésére átengedik a vezetőségi tagságok egy részét, ami meg is történt. A megegyezés másik feltétele az volt, hogy az alapszabályokat megváltoztassák. A határozatnak megfelelően tegnap délután az egyesület elnöke, alelnöke és titkára, a kamarában értekezletre ült össze és a kamara vezetőségének bevonásával új alapszabályokat dolgozott ki. Az új alapszabályok megszerkesztésével a kéményseprő háborúság likvidáltnak tekinthető.

HIREK

— dec. 28.

Eljegyzés. Bosnyák Ilus és Bering György jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

A gimnáziumi magánvizsgák. A becskerei főgimnázium igazgatósága közli, hogy a januári magánvizsgákra a kérvényeket január 3-ig bezárólag kell az igazgatóság címére, az igazgatói irodába benyújtani.

Áthelyezés. A pénzügyminisztérium Szivityevy Dragant, a becskerei pénzügyigazgatóság kataszteri osztályának főnökét hasonló minőségben áthelyezte Pancsevóra.

Tragikus szerencsétlenség áldozata lett dr. Neumann orvos fia. Megdöbbentő tragédia hírére hozta ma egy távirat Würzburgból. Neumann Dezső tanárjelölt, dr. Neumann Gyula köztisztviselőben álló becskerei orvos fiát tegnap egy mozdony a pályaudvaron halálra gázolta. A megrendítő szerencsétlenség híre ma terjedt el a városban, ahol mindenfelől osztatlan részvét nyilvánult meg a nagy csapással sújtott család iránt. A szerencsétlenül járt tanárjelölt kész doktori értekezésével a zsebében elhatározta, hogy pihenni jön haza és a hazavívó útján érte a katasztrófa, amely mindenfelé, ahol csak ismerték szimpatikus, nagytudású egyéniségét, az őszinte sajnálkozást és részvétet váltotta ki mindenkiből.

Közjegyzői helyettesítés. A veliki-becskerei kir. törvényszék közjegyzői tanácsa a beteg dr. Raniszavlyevy Vászta jásatomtyi (módosi) kir. közjegyző helyettesítésével dr. Dimitrijevy Milvoj veliki-becskerei kir. közjegyzőt bízta meg.

Szerelmi öngyilkosság Becskereken. Szombaton éjjel 11 órakor a Branka Radicevity (Szent Véndel) utcában szerelmi bánatában agyonlőtte magát Beer Sándor 22 éves közműves. A fiatal fiu szombat éjjel apjával együtt volt egy rokonánál házimulatságon. Hazafelé jövet a fiu összeszólalkozott a kedvesével. Otthon azután annyira erőt vett rajta a keserűség, hogy elővett egy elrejtve tartott, még a német katonaságtól származó Mauser fegyvert és agyonlőtte magát. Bucsulevelében bocsánatot kér hozzátartozóitól tetteért és a rendőrségnek bejelenti, hogy a fegyvert ő tartotta elrejtve. Az öngyilkosság helyére Nikolity Milán rendőralkapitány, dr. Magyar Károly hatósági orvos és Mirkov Dusan rendőrmester szálltak ki, akik azonban már csak a beállott halált konstatálhatták. Az ügyészség a temetésre megadta az engedélyt.

Újév napján zárva maradnak az üzletek. A becskerei kereskedők egyesületének közbenjárására, mint megírta a „Torontal”, a rendőrség néhány vasárnapra engedélyezte az üzletek nyitvatartását. A kereskedelmi és magánalkalmazottak szerződésének tiltakozására azonban a rendőrség visszavonta a határozatát és elrendelte, hogy nemcsak újév napján, hanem ezentúl minden vasárnapon, mint eddig általánosan érvényben volt, zárva tartás az üzleteket.

Adomány. N. N. 550 dinárt adományozott a róm. kath. árvaháznak, mely összegért ezután mond köszönetet az árvaház vezetőségére.

Magyarországnak létérdekből keresnie kell az együttműködést a Balkánnal.

Budapest, dec. 28.

A szociáldemokrata-párt három napig tartó kongresszusa nagy érdeklődés mellett folyt le, amelyet Peyer üdvözlő beszéde nyitott meg. A megnyitó beszéd után az olasz szocialisták üdvözölték a kongresszust, amely a felszólalás után hevesen tüntetett Mussolini ellen.

Felszólalt Topalovity Zsivko jugoszláv delegátus is, aki beszédében annak adott kifejezést, hogy a magyarországnak létérdekből keresnie kell a kapcsolatot a balkáni népekkel.

A szlovenszkói delegátusok, Tamás István és Farkas István beszédükben megindokolták, hogy mi készítette a felvidéki szociáldemokrata pártot arra, hogy a polgári pártokkal keresse a megegyezést és együttműködést.

Karácsonyfa-ünnepély. A „Hazug” asztaltársaság, amely a Geyer vendéglőben tartja összejöveteleit, szép ünnepséggel gondoskodott az árvaház növendékeinek karácsonyáról. Karácsony napja előtt gazdagon megvendégelték az árvaház összes növendékeit, akik az izletes vacsorán kívül még 36 tál süteményt is kaptak az ünnepekre és egy szép karácsonyfát. A lélekemelő ünnepségen igen nagyszámu közönség vett részt, akiknek sorában ott láttuk Kovács István pápai preláust és dr. Várady Imre ügyvédet is. Az asztaltársaság vezetősége ez uton mond hálás köszönetet mindazoknak, akik adományaikkal lehetővé tették, hogy az arvagyermekek is élvezhessék a karácsony kedvességét, éltető melegét és szeretetét.

* „Phantom moulin rouge” az Orientben!

A Kaszinó Szilveszter-estéje minden esztendőben a legnagyobb kedélyességgel folyt le. Az idei Szilveszter-est is a legjobb hangulatnak ígérkezik, amelyet még az is tarkítani fog, hogy a legjobb becskerei műkedvelők fognak az estély elején néhány kis mókát előadni. A műsor minden egyes száma kidolgozott műveszi teljesítmény. Hogy mi minden lesz, azt a rendezőség azonban nem akarja elárulni. Csak annyi szivárgott ki, hogy néhány szenzációs táncszám lesz és utolsó számként fellépnek egy zseniális ruhátrúkkal a becskerei görllök.

* A „Vojvodina”-kávéház Szilveszter estéjén a szabadjára engedett malacokat az kapja meg, aki szerencsésen elfogja őket.

Dienzl Oszkár öngyilkos lett. Budapestről jelentik, hogy Dienzl Oszkár zongoraművész, akit itt Becskereken is nagyon jól ismertek, veronállal megmérgezte magát és karácsony másodnapján meghalt. Dienzl öngyilkosságának oka állítólag szerencsétlen családi élete. Első feleségétől, Rác Ena énekesnőtől, Dienzl Oszkár Marton Gyula kormányfőtanácsos felesége kedvéért elvált. Most októberben vette el feleségül Martonnét, de nem tudta elfelejteni első feleségét, akivel újra összekötöttest keresett, de mert visszautasításra talált, a halálban keresett vigasztalást.

* Dragutinevity—Bogdanov főgimnáziumi tanárok gyakorlati szerb nyelvkurzusa január 15-én újból megnyílik. Jelentkezéseket elfogadnak minden este 6—7-ig a gimnáziumban.

Heves vita folyt le ezután a párt-programm keresztülviteléről. Stromfeld Aurél beszédében annak adott kifejezést, hogy a szociáldemokrata pártnak törekednie kell az októberi forradalom vívmányainak biztosítására.

Ezután Kétly Anna jelentette be, hogy a szocialista nők kongresszusát a rendőrség feloszlatta. A feloszlátásra az adott okot, hogy a kongresszus szónokainak beszéde izgatott az államrend ellen.

A magyar kormány állítólag azzal foglalkozik, hogy nem ir ki új választást a most lejáró mandátumokra, hanem rendeleteileg meghosszabbítja a parlamenti mandátumok érvényességét. Szó volt róla, hogy ebben az esetben a szociáldemokrata képviselők leteszik a mandátumaikat. A kongresszus Peyer javaslatára elvetette ezt az indítványt és utasította a képviselőket, hogy mandátumaikat ez esetben tartásuk meg.

* A Balkán Bioszkopban hétfőn és kedden: Bandolero. Egy torreador és spanyol táncosnő története, melyből látjuk, hogy csak a spanyolok tudnak igazán szeretni és gyűlölni. Főszereplő Spanyolország legszebb torreadora, Pedro de Cordoba és René Adorré, a legbájosabb spanyol színész. Izgató bikaviadatok, gyönyörű spanyol tájak teszik vonzóvá a filmet.

Öt község a felsőbánsági választókerülethez akar csatlakozni. Erdékes mozgalomról beszélnek napok óta Becskereken. Beloblató, Knityanin, Perlez, Orlovát és Bótos község, amely politikailag a Délbánsághoz tartozik és a pancsevó—belackvai választókerületben adja le szavazatát, közigazgatásilag azonban a becskerei járás területének részét alkotja, politikailag is a Felsőbánsághoz kíván csatlakozni. A mozgalom hírére helyi politikai körökben élénken kommentálják.

* „Phantom moulin rouge” az Orientben!

A Farsang királynője szavazatainak állása: Bihari Klára 32, Oláh Jolán 10, Kovacsévity Vera 8, Bakality Persza 10, Oltyán Misáné 38, dr. Ivkovity Vlasztimilné 43, Vorigity Kata 9, Wattay Zsuzsi 8, Engel Piri 10, Wattay Szózi 8, Demkóné Molnár Lidy 50, Okos Gizi 48, Felsenstein Erike 43, Maluza Joze fin 5. Szavazójegyek kaphatók Mangold L. és Almásy könyvkereskedésében és a Kovács cukrászdában.

* „Phantom moulin rouge” az Orientben!

Szerelmem miatt a halálba. Szkoplyeből jelentik, hogy Csohadity Dragutin rendőrtisztviselő régóta udvarolt Petkovity Katalin magántisztviselőnőnek, aki el is fogadta a fiu széptevéseit. Az utolsó időben azonban a leány valami miatt elhidegült a fiutól. Tegnap azután Csohadity a leány lakására ment és számonkérte tőle magaviseletét. A szerelmesek között heves összeszólalkozás támadt, amely azzal végződött, hogy Csohadity Dragomir rendőrtisztviselő három revolverlövéllyel agyonlőtte magát.

* A szubotocai műkedvelők vendégjátéka Becskereken. A „Balkán Moziban” december 31-én, Szilveszter-estén és január 1-én, Újév napján a szubotocai műkedvelők előadják a „Masa pénzt keres” című 4 felvonásos vigjátékot. Szubotocán négy táblás házat vonzott ez a kedves francia vigjáték, ami ott ritkaság számba megy és mindez Garaí Béla színészi és rendezői talentumát dicséri. Az előadások mindkét napon este 8 és fél órakor kezdődnek. Jegyek már kaphatók a „Balkán Mozi” pénztáránál.

Agyonlőtte a leváltására érkező tisztviselőt. A szerbiai Bogatics városka lakosságát nagy izgalomban tartja egy tragédia, amelynek központjában Nedity Drágán postafőnök áll. Nedityet, — aki hivatalában több szabálytalanságot követett el, — felettes hatósága fölmentette és leváltására Nikolity Nikola postatisztet küldötte el Bogaticsra. Tegnap éjjel azután az új postafőnököt Nikolity Nikolát agyonlőve találták szobájában. A nyomozás több olyan terhelő körülményt hozott felszínre, amelyek alapján letartóztatták Nedity Drágánt, aki eleinte tagadta, hogy ő követte volna el a gyilkos tettet, de később a keresztkérdések alatt megtört és bevallotta, hogy a fölváltására küldött postatisztet ő lötte agyon.

* „Phantom moulin rouge” az Orientben!

* Ne mérgeledjék azon, hogy más praktikusabban és olcsóbban vásárol mint ön! A Vilim Herzfeld-féle becskerei fő-utcai „Turul” áruházat ön is megtalálja s akkor cipő és harisnyaárukban már felfedezte magának a legjobb forrást.

BUTOROK: Háló, ebédlő, uriszoba, konyhaberendezések, hajlított székek, fotelok. **VASBUTOROK,** u.m.: Gyermekágyak, összecsatolható ágyak, mosdók, ottománok, divánok, matracok, sport- és gyermekkoscsik stb. Állandóan nagy választékban raktáron, a legolcsóbb árak mellett, részleltetésre is! **MELEGHY A. PÁL** butorraktárában Vel. Becskerek, Car Dusanova (Váraljai) u.

Művészet

Képkiallítás.

Becskekerek, dec. 28.

Vasárnap délelőtt 11 órakor nyit meg a vármegyeháza nagytermében Tijesity Péter festőművész kollektív képkiallítása nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében. Petrovity Veljko, a kultuszminisztérium művészeti osztályának inspektora nyitotta meg a kiállítást. Rövid előadásában kitűnően összefoglalt tájékoztatást adva arról, amiben a ma művésze és alkotásai a régi mesterektől és azok remekeitől különböznek. A közönség nagy figyelemmel hallgatta az előadót és utána melegen ünnepelte.

Maga a kiállítás messze kimagaslik a városunkban legutóbb bemutatott tárlatok sorából, mert egy valóban i-tenáldotta művészelek alkotása valamennyi kép Tijesity Péter, ahogy az itt kiállított képeiből is megállapítható, meglehetősen sokoldalú művész, aki hol a figurális zsánerképek, hol a tájképfestés, hol meg esendéletek köréből meríti tárgyait. Akarmennyire sokoldalúan mutatkozik is be, azért mindenfajta képen meglátszik, hogy tulajdon-

Orient Bioskop

Hétfőn, d.c. 28-án 5, 7 és 9 órákor

Nászhajó.

Tragikomikus kalandorfilm 6 felvonásban.
A főszerepben: VIRGINIA VALLI.

Pénztárnnyitás: d. e. 10—1/2-ig, d. u. 10—11 óráig
Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

Jön! A moulin rouge fantomja. Jön!

képen mi az erőssége. Ugy a bosnyák vagy dalmát népelethől vett zsánerképeiben, mint a dalmát tengerparti, boszniai, vagy párisi tájképein egyképen megéreződik, hogy a szín és fényhatások, a levegőrezgés, a ködpárás tengerparti horizont érdeklik leginkább. A francia impresszionista piktura emlőin nevelkedett, sokat nézte a francia mesterek képeit, ezek hatása legerősebben látszik a szajnaparti képein. Amikor azután a forró napsütéses dalmát tengerparton keresi témáit, a magával hozott párisi formát egy egészen más verőfényes déli napsugár aranyozza be és egészen más karaktert ad itteni képeinek. Ezeken szinte érzi az ember a déli ragyogó napsugár forró tüzelését és ugyanaz teszi érdekessé sok figurális képét is, amiket szintén plein-airben fest es így itt is alkalma van a neki annyira kedves fény- és színhatások megoldására. Mindent egybevetve, egy értékes, szép kollekciónak és a mesterük megérdemli, hogy az erkölcsi siker, ami a mai megnyitó alkalmával már megvolt, együtt járjon a megfelelő anyagi sikerrel is.

Több butorozott szoba

kiadó különböző utcákban, köztük egy elegánsan butorozott szoba férfi vagy nő részére, esetleg házaspárnak is.

2818 Piking, ügynök.

Ha szerencsét akar
Az új esztendőben,
Másba soh' se járjon
Csak „FERENCZY” cipőben.
Lábát sem szorítja,
Nem vág hozzá képet.
Kedves vevőinknek
Szívünkben kívánunk
Sok boldog újévet!

Ferenczy János cipész, Alekszandrova (Fő) u.

Ajándékba kap

a 2261 számú sorsjegy tulajdonosa egy gramofont és a 4846., 881., 3724., 2186., 4445., 509., 2112 sorsjegyek tulajdonosai egy-egy vigasz-díjat.

Fenti sorsjegyek tulajdonosai forduljanak levélben hozzánk, hogy részükre a nyereményeket megküldhessük. Aki a mai naptól számított 14 napon belül nem jelentkezik levélileg, elveszti a nyereményre való igényét.

Az autót és a rádiókészüléket nem sorsolhattuk ki, mivel a kikötött 12.000 sorsjegyet, illetve 3000 üveget nem értük el. Összesen 2549 üveget adtunk el.

„AIDA” parfümeria Zágreb, Opatička u. 12. 2817

Ljubisa Pichert

Hajduk Veljkova (Merczi) utca 21

napi áron házhoz szállít
vágott fát, kokszt, szenet,
faszenet, hasábfát stb. 2706

Sport

Football.

A revánsmérkőzés a Gradjanski és a Beográdi Sport Klub között tegnap folyt le Zágrebben, amely a Gradjanski 4:2 arányú győzelmével végződött.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

2763

Istálló

kocsiszin, takarmány számára padlás s egy 10-méteres kotárka
Január 1-től kiadó
Kalvinszka utca 2. szám alatt.
Ugyanott egy új szecskavágó olcsón eladó.

72 lánca föld szabad kézből eladó.

Noviszád—Beckerek—Pancsevó vasuti vonal mentén fekvő 72 katasztrális hold elsőrangú szántóföldemet, a megműveléshez szükséges teljes felszereléssel, modern gazdasági épületekkel együtt eladnám. Az átírás vétel után azonnal eszközölhető.
Szteván Cvetinov, Orlovát.
2821

Legtökéletesebb
tűzalágyujtó

„VULKAN”

Legtökéletesebb
tűzalágyujtó

kapható minden jobb fűszerüzletben. „Vulkan”-nal mindenki könnyen és gyorsan csinálhat tüzet. Aprófa használata felesleges. Tűzalágyujtás petróleum és szpiritusz nélkül a legrövidebb időn belül. 2828

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál, Velikibecskerek.

**Abszolút megbízható
tartós
elegáns**

**„Wimpassing”
hócipő és galoschni!**

Modern, izléses 435

ékszerek

a legnagyobb választékban.

A legjobb márkájú

fali- és zsebórák.

Szemüvegek minden kivitelben.

Javítások pontosan. Javítások pontosan.

Schvab Albert

órák, ékszerész és optikus,
Velikibecskerek, Alekszandrova u.

HALLÓ! HALLÓ! HALLÓ!

Karácsonyi gramofonvásár

Ha jól és olcsón akar mulatni az ünnepekben, úgy keresse fel a Zeitni trg 8. szám alatt levő

LÉDERER-féle 2870

mechanikai szaküzletet, ahol a legújabb kiállítású gramofonokat és gramofon-lemezeket találhatja, melyeket gyári áron árusítok ki.

Lemez újdonságok Shimmy, Tangó, Toxtrott, Marica grófnő operett, teljes sorozat!

Vételkényszer nélkül tekintse meg raktáram!

Cosulich Gine

hajóival **Splitből** indulhat
Délamerikába.

Vezérképviselőt SHS. részére J. B. Draskovity,
Zagreb. 1069

Velikibecskereki fiók: Kralja Petra trg 4.

Kiadja Pleits Fer. Pálnál